

Nr 73.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1922 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring under år 1922 och första halvåret 1923 för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

(4:e avd.)

Sedan Kungl. Maj:t såväl i den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 som ock i den samma dag till riksdagen avlåtna propositionen, nr 2, med förslag till tilläggsstat för år 1922 föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1922 och förra halvåret 1923 för viss personal inom den civila statsförvaltningen för ändamålet beräkna erforderliga anslag under vederbörande huvudtitlar, har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 3 mars 1922 avlåten proposition (nr 126), under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva,

att tillfällig löneförbättring må utgå *dels* under år 1922 vid befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt bilagt »förslag rörande tillfällig löneförbättring för olika gruppbefattningshavare å ordinarie stat för år 1922», *dels* ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 enligt motsvarande grunder som för år 1922 ej mindre vid de i nämnda förslag angivna befattningar, vid vilka avlöningsförmånerna icke undergått reglering motsvarande den, som från och med år 1922 genomförts vid statsdepartementen och vissa andra till den civila statsförvaltningen hörande verk, än även vid nyinrättade, å ordi-

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 6 saml. 40 häft. (Nr 73—74.) 1

narie stat uppförda befattningar i enlighet med vad Kungl. Maj:t, i överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över finansärenden den 3 mars 1922 angivna grunder, bestämmer; dock

att beträffande befattningshavare å gammal stat, med undantag av den i nämnda förslag upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, allt i enlighet med de i nyssnämnda statsrådsprotokoll i sådant hänseende angivna allmänna grunder;

att avlöningstillägg till teologie professor, som innehar prebendepastorat eller eljest åtnjuter naturaförmåner eller inkomst från enskild donation, ej må utgå med högre belopp, än att hans sammanlagda inkomst av statsmedel och av prebendet, naturaförmånerna eller donationen, beräknad enligt enahanda grunder som för år 1921, uppgår till högst 9,700 kronor för år räknat;

att avlöningstillägg till lots ej må utgå med högre belopp, än att avlöningstillägget tillsammans med inkomsten av lotspenningar, beräknad enligt enahanda grunder som för år 1921, uppgår till högst 1,000 kronor,

skolande, där på grund av sålunda föreskriven begränsning av löningstillägget skall utgå med avkortat belopp, avdrag å tillägget i mån av behov göras först å den del, som är att hänföra till lönen, och därefter å den del, som är att hänföra till tjänstgöringspenningarna;

att tillfällig löneförbättring må under år 1922 utgå till de lots- och fyrväsendet tillhörande befattningshavare å övergångs- och indragningsstat, vilka Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga sådan förmån, med belopp, som i varje särskilt fall bestämmes av Kungl. Maj:t i skäligt förhållande till den löneförbättring av ifrågavarande slag, som tillkommer övrig personal vid lots- och fyrväsendet;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 åtnjuta löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder i ovannämnda statsrådsprotokoll därutinnan angivit, bestämmer;

att föreståndaren för den på extra stat uppförda yrkespedagogiska centralanstalten må åtnjuta tillfällig löneförbättring för år 1922 med 600 kronor och för tiden 1 januari—30 juni 1923 med 300 kronor;

att lärarpersonalen vid de å extra stat uppförda småskoleseminarierna i Hagaström och i Lycksele samt den icke ordinarie lärarperso-

nalen vid småskoleseminarierna i Haparanda och Murjek må för år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt de grunder, som i nämnda statsrådsprotokoll angivits; samt

att till den vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien anställda s. k. Hjertbergska antikvarien tillfällig löneförbättring må utgå dels för år 1922 med 1,000 kronor, dels ock, därest berörda befattning ej kommer att undergå lönereglering från och med år 1923, för tiden 1 januari—30 juni 1923 med 500 kronor;

dels förklara,

att till sådana extra ordinarie lärare vid högre lärarinneseminarier, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, statens blindundervisningsanstalter, de tekniska elementarskolorna, de tekniska fackskolorna och de tekniska gymnasierna, som icke hava full tjänstgöring (timlärare), tillfällig löneförbättring under år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 må utgå enligt de grunder, som gälla för extra ordinarie lärare med full tjänstgöring och vikarierande lärare vid nämnda läroanstalter;

dels till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen såsom förslagsanslag bevilja

å tilläggsstat för år 1922:

under andra huvudtiteln.....	kronor	90,000
» fjärde »	»	41,000
» femte »	»	986,000
» sjätte »	»	9,000
» sjunde »	»	80,000
» åttonde »	»	1,609,000
» nionde »	»	225,000
» tionde »	»	358,000

samt *å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923:*

under andra huvudtiteln.....	kronor	39,000
» fjärde »	»	22,000
» femte »	»	458,000
» sjätte »	»	4,500
» åttonde »	»	805,000
» nionde »	»	112,000
» tionde »	»	13,000

dels förklara, att kostnaderna för ifrågakvarande löneförbättring, i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos statens prov-

ningsanstalt, statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. och flottans pensionskassa, skola utgå av medel, av vilka dessa anstalters omkostnader i övrigt bestridas;

dels ock medgiva, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser befattningshavare å allmänna indragningsstaten, må utgå av förslagsanslaget till nämnda stat.

Ifrågavarande proposition, vilken hänvisats, i vad den angår pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet och såvitt rör jordbruksärenden till jordbruksutskottet, har i övrigt hänvisats till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Vad till en början angår beredande av tillfällig löneförbättring under första halvåret 1923, har Kungl. Maj:t, med hänsyn till önskvärdheten av att i så ringa mån som möjligt anlita tilläggsstaten, föreslagit riksdagen att för ifrågavarande ändamål uppföra anslag å vederbörande huvudtitlar, i stället för att avsätta medel utom huvudtitlarna. Medan de för beredande av tillfällig löneförbättring anvisade medel hittills plägat under de olika huvudtitlarna uppdelas å två skilda anslag, det ena med benämning »Tillfällig löneförbättring för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen» och det andra benämnt »Förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel», har Kungl. Maj:t nu föreslagit, att händanefter för ändamålet uppfördes allenast ett anslag under varje huvudtitel med benämning »Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.»

Det nu framlagda förslaget angående tillfällig löneförbättring under år 1922 och första halvåret 1923 för ifrågavarande personal är i huvudsakliga delar grundat å ett av 1902 års löneregleringskommitté den 28 september 1921 avgivet utlåtande med en därvid fogad tabellbilaga, benämnd »Förslag rörande tillfällig löneförbättring för olika grupper av befattningshavare å ordinarie stat år 1922». Då ändamålet med löneförbättringen för nu ifrågavarande tidsperioder ansetts hava varit det samma som gällde för den tillfälliga löneförbättringen för år 1921, har kommittén i sitt utlåtande i huvudsak följt de bestämmelser som i motsvarande hänseende gällde för sistnämnda år. Beträffande löneförbättringens omfång erinrar kommittén emellertid hurusom ett stort antal befattningshavare, som varit delaktiga av löneförbättringen för år 1921, måste uteslutas från löneförbättringen under år 1922, nämligen de, vilka

under år 1922 kommit i åtnjutande av ny definitiv löneereglering. Hit höra befattningshavare vid statsdepartement, vid det stora flertalet centrala ämbetsverk samt fångvårdsstaten och statens tvångsarbetsanstalter. Vidare har i förslaget icke upptagits sådan personal, som av 1921 års riksdag redan beviljats tillfälliga eller provisoriska lönetillägg för år 1922, exempelvis befattningshavare vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning.

I avseende å tiden 1 januari—30 juni 1923 har till grund för framställningen om tillfällig löneförbättring för nämnda tidsperiod lagts det motsvarande förslaget beträffande år 1922. Från löneförbättring under första halvåret 1923 äro emellertid undantagna de befattningar, med vilka denna förmån är förbunden under år 1922, men för vilka definitiv löneereglering genomföres med år 1923. Likaså äro i förslaget om tillfällig löneförbättring under första halvåret 1923 upptagna en del befattningar, som nytillkomma med 1923 års början. Beträffande de närmare föreskrifterna i övrigt rörande den tillfälliga löneförbättringen för år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 har ansetts böra gälla i huvudsak samma bestämmelser, som i sådant avseende gällt för åren 1919, 1920 och 1921. Endast i ett hänseende, nämligen så vitt angår tillfällig löneförbättring under tjänstledighet för offentligt uppdrag, har föreslagits en ändring i syfte att löneförbättringen jämväl då måtte utgå allenast i förhållande till den uppburna avlöningen.

Beträffande omfånget av den tillfälliga löneförbättringen under år 1922 och första halvåret 1923 åt extra personal inom den civila statsförvaltningen ävensom dess storlek och sättet för dess bestämmande hava enahanda regler ansetts böra tillämpas som de, vilka varit gällande för år 1921. Att märka är, det samtliga extra befattningshavare, anställda vid statsdepartementen och de verk, som nyreglerats från och med år 1922, icke vidare komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, liksom ej heller extra befattningshavare vid de verk, som kunna komma att nyregleras från och med ingången av år 1923, därefter komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring.

Utskottet får tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag och alltså hemställa,

att riksdagen må i vad angår befattningshavare, tillhörande de under andra till och med åttonde samt tionde huvudtitlarna uppförda verk och myndigheter, a) medgiva,

att tillfällig löneförbättring må utgå *dels* under år 1922 vid befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt propositionen bilagda »förslag rörande tillfällig löneförbättring för olika grupper av befattningshavare å ordinarie stat år 1922», *dels ock* för tiden 1 januari—30 juni 1923 enligt motsvarande grunder som för år 1922 ej mindre vid de i nämnda förslag angivna befattningar, vid vilka avlöningsförmånerna icke undergått reglering motsvarande den, som från och med år 1922 genomförts vid statsdepartementen och vissa andra till den civila statsförvaltningen hörande verk, än även vid nyinrättade, å ordinarie stat uppförda befattningar i enlighet med vad Kungl. Maj:t, i överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över finansärenden den 3 mars 1922 angivna grunder, bestämmer, dock

att beträffande befattningshavare å gammal stat, med undantag av den i nämnda förslag upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, allt i enlighet med de i ovannämnda statsrådsprotokoll i sådant hänseende angivna allmänna grunder;

att avlöningstillägg till teologie professor, som innehar prebendepastorat eller eljest åtnjuter naturaförmåner eller inkomst från enskild donation, ej må utgå med högre belopp, än att hans sammanlagda inkomst av statsmedel och av prebendet, naturaförmånerna eller donationen, beräknad enligt enahanda grunder som för år 1921, uppgår till högst 9,700 kronor för år räknat;

att avlöningstillägg till lots ej må utgå med högre belopp, än att avlöningstillägget tillsammans med inkomsten av lotspenningar, beräknad enligt enahanda grunder som för år 1921, uppgår till högst 1,000 kronor,

skolande, där på grund av sålunda föreskriven begränsning avlöningstillägget skall utgå med avkortat

belopp, avdrag å tillägget i mån av behov göras först å den del, som är att hänföra till lönen, och därefter å den del, som är att hänföra till tjänstgöringspennin-garna;

att tillfällig löneförbättring må under år 1922 utgå till de lots- och fyrväsendet tillhörande befattningshavare å övergångs- och indragningsstat, vilka Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga sådan förmån, med belopp, som i varje särskilt fall bestämes av Kungl. Maj:t i skäligt förhållande till den löneförbättring av ifrågavarande slag, som tillkommer övrig personal vid lots- och fyrväsendet;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 åtnjuta löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som därutinnan i ovannämnda statsrådsprotokoll angivits, bestämmes;

att föreståndaren för den på extra stat uppförda yrkespedagogiska centralanstalten må åtnjuta tillfällig löneförbättring för år 1922 med 600 kronor och för tiden 1 januari—30 juni 1923 med 300 kronor;

att lärarpersonalen vid de å extra stat uppförda småskoleseminarierna i Hagaström och i Lycksele samt den icke ordinarie lärarpersonalen vid småskoleseminarierna i Haparanda och Murjek må för år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt de grunder, som i nämnda statsrådsprotokoll angivits; samt

att till den vid vitterhets-, historie- och antikvitetssakademien anställde s. k. Hjertbergska antikvarien tillfällig löneförbättring må utgå dels för år 1922 med 1,000 kronor, dels ock, därest berörda befattning ej kommer att undergå lönereglering från och med år 1923, för tiden 1 januari—30 juni 1923 med 500 kronor;

b) förklara,

att till sådana extra ordinarie lärare vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskole-

seminarierna, statens blindundervisningsanstalter, de tekniska elementarskolorna, de tekniska fackskolorna och de tekniska gymnasierna, som icke hava full tjänstgöring (timlärare), tillfällig löneförbättring under år 1922 och tiden 1 januari—30 juni 1923 må utgå enligt de grunder, som gälla för extra ordinarie lärare med full tjänstgöring och vikarierande lärare vid nämnda läroanstalter;

c) till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen såsom förslagsanslag bevilja

å tilläggsstat för år 1922:

under andra huvudtiteln	kronor	90,000
» fjärde »	»	41,000
» femte »	»	986,000
» sjätte »	»	9,000
» sjunde »	»	80,000
» åttonde »	»	1,609,000
» tionde »	»	358,000

samt å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923:

under andra huvudtiteln	kronor	39,000
» fjärde »	»	22,000
» femte »	»	458,000
» sjätte »	»	4,500
» åttonde »	»	805,000
» tionde »	»	13,000

d) förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos statens provningsanstalt, skola utgå av medel, av vilka denna anstalts omkostnader i övrigt bestridas.

Stockholm den 16 maj 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.